
Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

XCVI Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 25 maja 2026r.

**Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń**

Nr rejestracyjny:

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Zadanie 1.

Roczne sprawozdanie finansowe zakładu ubezpieczeń sporządzane zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie sporządza się zgodnie z następującymi zasadami rachunkowości:

- (A) zasadą memoriału,
- (B) ujmowania zdarzeń w okresie, w którym środki pieniężne są otrzymane lub zapłacone,
- (C) jedynie zasadą kosztu historycznego.

Zadanie 2.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I dla potrzeb sprawozdawczości finansowej stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zgodnie z tymi przepisami rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 listopada 2024 r. w sprawie uznawania i metod wyceny oraz ujawniania i prezentacji instrumentów finansowych:

- (A) dotyczy m.in. instrumentów finansowych stanowiących aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający,
- (B) nie dotyczy instrumentów finansowych stanowiących aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający,
- (C) nie dotyczy zakładów ubezpieczeń.

Zadanie 3.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład zawarł umowę ubezpieczenia na życie na okres 20 lat. Z tytułu umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązał się opłacać składkę regularną w wysokości 500 zł kwartalnie. Przyjmując, że umowa została zawarta w kwietniu 2026r. z początkiem odpowiedzialności od kwietnia 2026r. zakład:

- (A) w księgach rachunkowych za kwiecień 2026r. wykaże 500 zł przypisu składki z tej umowy,
- (B) w księgach rachunkowych za 2026r. obrotowy wykaże 2000 zł (tj. $4 * 500$ zł) przypisu składki z tej umowy,
- (C) obie odpowiedzi są prawidłowe.

Zadanie 4.

Zakład ubezpieczeń majątkowych stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład co roku sporządza zestawienie zmian w kapitale własnym. Wiadomo, że kapitał własny na początek roku wyniósł 600 mln zł. Zmiany z tytułu przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zarachowane w 2025r. i odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny wyniosły 30 mln zł, zysk netto roku obrotowego wyniósł 250 mln zł a wynik techniczny za bieżący rok to 100 mln zł. Wiadomo też, że zakład nie wypłacał dywidendy za poprzedni rok obrotowy.

Kapitał własny na koniec roku wyniesie:

- (A) 880 mln zł,
- (B) 990 mln zł,
- (C) 850 mln zł.

Zadanie 5.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Wskaż prawidłową odpowiedź w zakresie prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach:

- (A) prowizje reasekuracyjne i udziały cedentów w zyskach reasekurator wykaże w technicznym rachunku ubezpieczeń jako koszty akwizycji,
- (B) prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach reasekuratorów cedent wykaże w technicznym rachunku ubezpieczeń jako pomniejszenie kosztów akwizycji,
- (C) obie odpowiedzi są prawidłowe.

Zadanie 6.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Wskaż stwierdzenie prawdziwe w odniesieniu do regresów i odzysków:

- (A) ujęcie ich w księgach rachunkowych obniża wynik techniczny i finansowy zakładu,
- (B) w bilansie dla celów rachunkowości mogą być ujmowane według zasad ujęcia oraz wartości wykazanych w bilansie dla celów wypłacalności,
- (C) ujęcie ich z chwilą otrzymania jest realizacją zasady ostrożności przez zakład ubezpieczeń.

Zadanie 7.

Zakład ubezpieczeń działu II sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład sporządza też sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR). Zakład:

- (A) dla celów rachunkowości i sporządzenia sprawozdania finansowego bierze pod uwagę spodziewane regresy i pomniejsza o ich oszacowaną wartość kwotę rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- (B) dla celów rachunkowości i sporządzenia sprawozdania finansowego bierze pod uwagę spodziewane regresy a ich oszacowaną wartość wykazuje w pasywach bilansu ze znakiem ujemnym bez pomniejszania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- (C) dla celów rachunkowości i sporządzenia sprawozdania finansowego jak i sporządzenia SFCR powinien brać pod uwagę jedynie regresy faktycznie otrzymane.

Zadanie 8.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W marcu 2026r. na rachunek bankowy zakładu wpłynęły środki z tytułu składki (zgodnie z tytułem przelewu) ale zakład nie był w stanie przypisać wpłaty do polisy (umowy ubezpieczenia). Wobec tego wpłatę ujmie w księgach rachunkowych jako:

- (A) wzrost środków pieniężnych i przychody ze składki przypisanej,
- (B) wzrost środków pieniężnych i zobowiązanie,
- (C) wzrost środków pieniężnych i zyski nadzwyczajne.

Zadanie 9.

Zakład ubezpieczeń działu II sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest pozycją:

- (A) bilansową,
- (B) technicznego rachunku ubezpieczeń,
- (C) rachunku przepływów pieniężnych.

Zadanie 10.

Zakład ubezpieczeń działu I stosuje dla celów rachunkowości przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład z dnia 02 lutego 2026r. (początek ochrony ubezpieczeniowej) zawarł umowę ubezpieczenia na życie i dożycie wraz z dodatkową ochroną od następstw nieszczęśliwych wypadków na okres 5 lat ze składką płatną miesięcznie. Łączna składka miesięczna z tytułu udzielanej ochrony wyniosła 1 000 zł. W kwartalnym sprawozdaniu finansowym za 1 kwartał 2026r. zakład wykaże:

- (A) składkę przypisaną z tytułu tej umowy w wysokości 2 000 zł (tj. $2 \cdot 1000$ zł), przy czym składkę należy zaprezentować łącznie oraz w podziale na grupy ubezpieczeń, co oznacza że część składki powinna zostać wykazana w technicznym rachunku ubezpieczeń dla grupy 5 ubezpieczeń,
- (B) składkę przypisaną z tytułu tej umowy w wysokości 12 000 zł (tj. $12 \cdot 1\,000$ zł), przy czym składkę należy zaprezentować w podziale na grupy ubezpieczeń i część powinna zostać wykazana w technicznym rachunku ubezpieczeń dla grupy 5,
- (C) składkę przypisaną z tytułu tej umowy w wysokości 2 000 zł (tj. $2 \cdot 1000$ zł), pod warunkiem że obie miesięczne raty tj. za luty i marzec zostały zapłacone.

Zadanie 11.

Zakład ubezpieczeń działu I zawiera ubezpieczenia w grupie 3, oferując ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK). Wskaż zdanie FAŁSZYWE:

- (A) rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający tworzy się w wysokości wartości lokaty dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia na życie,
- (B) zmiana stanu rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający czyli stan na koniec okresu sprawozdawczego minus stan na początek okresu obejmuje składki alokowane do funduszy UFK, wypłacone odszkodowania (świadczenia), w tym wykupy, zyski i straty z działalności lokacyjnej, opłaty pobierane z tytułu zarządzania aktywami oraz inne opłaty oraz obciążenia potrącone przez zakład ubezpieczeń na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia,
- (C) zmiana stanu rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający czyli stan na koniec okresu sprawozdawczego minus stan na początek okresu obejmuje jedynie składki alokowane do funduszy UFK oraz wypłacone odszkodowania, w tym wykupy i częściowe wykupy.

Zadanie 12.

Zakład ubezpieczeń dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W okresie sprawozdawczym zakład nabył na rynku wtórnym (giełdzie) obligacje skarbowe oraz akcje jednej ze spółek. Zakład zastanawia się nad klasyfikacją nabytych instrumentów finansowych dla celów rachunkowych do odpowiednich kategorii tj. do utrzymywanych do terminu wymagalności (wykupu), pożyczek udzielonych i należności własnych, przeznaczonych do obrotu oraz do kategorii dostępnych do sprzedaży. Wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) zarówno obligacje skarbowe, jak i akcje zakład może zakwalifikować do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (wykupu), o ile utrzymanie do tego terminu uzna za możliwe,
- (B) jedynie nabyte akcje może zakwalifikować do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (wykupu),
- (C) zarówno obligacje skarbowe, jak i akcje może zakwalifikować do kategorii dostępnych do sprzedaży.

Zadanie 13.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje dla celów rachunkowości przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład nabył dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa, które dedykował jako lokaty na pokrycie rezerw na skapitalizowaną wartość rent. Jednocześnie w dniu nabycia zakwalifikował je do kategorii dostępnych do sprzedaży. Wobec powyższego:

- (A) wycenia je na każdy dzień bilansowy według skorygowanej ceny nabycia i zarachowane przychody ujmuje w ogólnym rachunku zysków i strat a następnie przenosi do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- (B) wycenia je na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej a różnice z tytułu aktualizacji wyceny obligacji ujmuje w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny,
- (C) wycenia je na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej a różnice z tytułu aktualizacji wyceny obligacji uwzględnia w oszacowaniu rezerw na skapitalizowaną wartość rent i ujmuje w ogólnym rachunku zysków i strat a następnie przenosi do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych.

Zadanie 14.

Zakład ubezpieczeń działu II posiada w swoim portfelu lokat nienotowane obligacje komunalne oraz nienotowane obligacje korporacyjne. Wiedząc, że zakład dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie wskaż właściwe metody wyceny tych obligacji:

- (A) w związku z brakiem aktywnego rynku dla tych instrumentów dla celów rachunkowości i sporządzenia sprawozdania finansowego powinny być wycenione według kosztu (ceny nabycia) z uwzględnieniem trwałej utraty wartości,
- (B) dla celów wypłacalności wyceniane są według kosztu / kosztu amortyzowanego w związku z brakiem aktywnego rynku dla tych instrumentów,
- (C) dla celów wypłacalności wyceniane są do wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny w związku z brakiem aktywnego rynku dla tych instrumentów.

Zadanie 15.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w dziale II i dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład posiada istotny portfel lokat wycenianych w wartości godziwej. W sprawozdaniu finansowym za 2025r. obrotowy w informacji dodatkowej, zakład:

- (A) ujawnia opis metod i istotnych założeń przyjętych do ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w takiej wartości, sklasyfikowanych na poszczególnych poziomach hierarchii wartości godziwej,
- (B) w przypadku wycen sklasyfikowanych do poziomu 2 lub 3 hierarchii wartości godziwej, opis technik wyceny i dane wejściowe wykorzystane w wycenie,
- (C) zarówno (A) jak i (B).

Zadanie 16.

Wskaż stwierdzenie prawdziwe w stosunku do zobowiązań warunkowych:

- (A) zobowiązania warunkowe w reżimie Wypłacalność II nie występują,
- (B) ujęcie zobowiązania w bilansie dla celów wypłacalności powinno być poprzedzone dokonaniem weryfikacji czy wystąpiły zdarzenia, które mogłyby spowodować prawdopodobieństwo powstania zobowiązania warunkowego,
- (C) zobowiązania warunkowe ujmuje się w bilansie dla celów wypłacalności w kwocie wykazanej w bilansie dla celów rachunkowości.

Zadanie 17.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje dla celów rachunkowości przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład dnia 1 kwietnia 2026r. zawarł umowę ubezpieczenia komunikacyjnego na okres 12 miesięcy. Dniem rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej jest 1 kwietnia 2026r. Składka ubezpieczeniowa płatna jest miesięcznie w wysokości 1000 zł. Wskaż postępowanie prawidłowe:

- (A) w kwietniu zakład rozpozna przychód ze składki przypisanej w wysokości 1000 zł,
- (B) w kwietniu zakład rozpozna przychód ze składki przypisanej w wysokości $12 \cdot 1000$ zł,
- (C) za I półrocze 2026r. wykaże składkę przypisaną z tej umowy w wysokości $3 \cdot 1000$ zł.

Zadanie 18.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład z dniem 15 stycznia 2026r. zawarł umowę ubezpieczenia na okres 2 lat. Składka należna za cały 2-letni okres ubezpieczenia wynosi 20 000 zł, przy czym płatna jest w dwóch ratach po 10 000 zł co roku do dnia 16 stycznia. Zakład:

- (A) w księgach rachunkowych za styczeń 2026r. wykaże 10 000 zł przypisu składki z tej umowy,
- (B) w księgach rachunkowych za styczeń 2026r. wykaże przypis w wysokości składki należnej za cały okres ochrony czyli 20 000 zł przypisu składki z tej umowy,
- (C) w księgach rachunkowych za styczeń 2026r. wykaże składkę zarobioną w wysokości 10 000 tys. zł., o ile do 16 stycznia tego roku zostanie ona opłacona.

Zadanie 19.

Zakład ubezpieczeń stosuje dla celów rachunkowości przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego zgodnie z reżimem Wyplącalność II a bilansu sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad wyceny portfela dłużnych papierów wartościowych:

- (A) zaklasyfikowanych, według zasad rachunkowości, jako przeznaczone do obrotu,
- (B) zaklasyfikowanych, według zasad rachunkowości, jako utrzymywane do terminu wymagalności,
- (C) zaklasyfikowanych, według zasad rachunkowości, do kategorii dostępnych do sprzedaży.

Zadanie 20.

Zgodnie z reżimem Wyłącalność II, wykorzystując alternatywne metody wyceny zakład ubezpieczeń może stosować:

- (A) metody wyceny, które są spójne z co najmniej jednym z następujących podejść: rynkowym, dochodowym lub kosztowym (bieżącego kosztu odtworzenia),
- (B) jedynie metody spójne z podejściem rynkowym, czyli podejściem które zakłada wykorzystywanie cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa/zobowiązania bądź identyczną lub podobną grupę aktywów i zobowiązań,
- (C) jedynie metody zgodne z podejściem kosztowym (lub bieżącego kosztu odtworzenia), przy założeniu, że cena która byłaby otrzymana w zamian za dany składnik aktywów, opiera się na koszcie, który musiałby ponieść uczestnik rynku będący kupującym, aby nabyć składnik aktywów lub wytworzyć jego zamiennik o porównywalnej jakości, skorygowanym o jego aktualne zużycie.

Zadanie 21.

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR) na dzień 31.12.2025r. oszacował wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych o kwotę 100 mln zł poniżej stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym zakładu, sporządzonym na ten dzień bilansowy. Powyższa różnica w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- (A) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia w bilansie dla celów wypłacalności zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- (B) nie powoduje konieczności ustalenia podatku odroczonego w bilansie dla celów wypłacalności ze względu na to, że podatek odroczony został ujęty w sposób kompletny w sprawozdaniu finansowym,
- (C) powoduje konieczność ustalenia i ujęcia w bilansie dla celów wypłacalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zadanie 22.

Do różnic pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniu finansowym zakładu ubezpieczeń, sporządzonym zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami ustaloną dla celów wypłacalności zgodnie z reżimem Wypłacalność II zaliczyć można:

- (A) różnice z tytułu odmiennych zasad wyceny wartości niematerialnych i prawnych oraz rozliczanych w czasie kosztów akwizycji,
- (B) różnice wynikające z odmiennych zasad wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz odmiennych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla potrzeb rachunkowości oraz potrzeb wypłacalności,
- (C) obie odpowiedzi są prawidłowe.

Zadanie 23.

Zakład ubezpieczeń działu II sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład reasekuruje portfel zawartych umów ubezpieczenia u reasekuratora. Umowa reasekuracji przewiduje funkcjonowanie depozytu reasekuracyjnego jako zabezpieczenie dla cedenta w postaci przekazanych cedentowi środków pieniężnych. Na podstawie powyższych informacji wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) przekazany depozyt reasekuracyjny reasekurator w bilansie wykaże jako należności,
- (B) otrzymany depozyt reasekuracyjny cedent wykaże w bilansie jako zobowiązanie,
- (C) obie odpowiedzi są prawidłowe.

Zadanie 24.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w dziale II i dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W technicznym rachunku ubezpieczeń zakład ujmie:

- (A) koszty ekspertyz przy ocenie ryzyka ubezpieczeniowego i koszty wystawienia polis,
- (B) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu ubezpieczeń,
- (C) zarówno (A) jak i (B).

Zadanie 25.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład otrzymał od akcjonariusza środki pieniężne z tytułu pożyczki. Wpłatę tę ujmie jako:

- (A) przychody finansowe i wzrost środków pieniężnych,
- (B) kapitał podstawowy i wzrost środków pieniężnych,
- (C) zobowiązanie i wzrost środków pieniężnych.

Zadanie 26.

Zakład ubezpieczeń działający w formie spółki akcyjnej wygenerował zysk netto za rok obrotowy. Zysk ten zamierza wypłacić w formie dywidendy. Wskaż prawidłową odpowiedź:

- (A) przeznaczając zysk netto do wypłaty jako na dywidenda dla akcjonariuszy, powinien pomniejszyć środki własne ustalone dla celów wypłacalności o kwotę planowanej do wypłaty dywidendy,
- (B) przeznaczając zysk netto do wypłaty w formie dywidendy zakład powinien kierować się przepisami kodeksu spółek handlowych, jak i sytuacją w zakresie wypłacalności oraz stanowiskiem organu nadzoru w sprawie polityki dywidendowej,
- (C) obie odpowiedzi są prawidłowe.

Zadanie 27.

Na dzień bilansowy zakład ubezpieczeń ustalił wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami ustalonymi dla celów wypłacalności w wysokości 800 mln zł. Wiedząc, że:

- w bieżącym roku zakład wypłacił 10 mln dywidendy z zysku lat ubiegłych,
- przewidywane do wypłaty dywidendy, wypłaty i inne obciążenia finansowe zakład oszacował na 50 mln zł,
- wartość bilansowa zobowiązań podporządkowanych (otrzymana przez zakład pożyczka podporządkowana kategorii 2) wyniosła 100 mln zł,

wskaż kwotę podstawowych środków własnych na pokrycie kapitałowego na dzień bilansowy:

- (A) 850 mln zł,
- (B) 840 mln zł,
- (C) 740 mln zł.

Zadanie 28.

Zakład ubezpieczeń w grudniu 2025r. oszacował wartość rezerwy na zgłoszoną szkodę w wysokości 5 mln zł. W styczniu 2026r., przed dniem zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego za 2025r., zakład zarejestrował kolejne roszczenie z tytułu tejże szkody, które uznał i wstępnie oszacował na kwotę 1 mln zł. Zakład ubezpieczeń:

- (A) w ciężar kosztów 2025r. utworzy rezerwę na oba roszczenia z tytułu zaistniałej szkody w wysokości 6 mln zł powiększoną o koszty likwidacji i tak ustaloną kwotę wykaże w sprawozdaniu finansowym za 2025r. w rezerwach na niewypłacone odszkodowania i świadczenia,
- (B) w sprawozdaniu finansowym za 2025r. wykaże 5 mln zł w pozycji rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, zaś roszczenie na kwotę 1 mln zł i ewentualne koszty likwidacji ujmie w księgach rachunkowych 2026r.,
- (C) roszczenie wstępnie oszacowane na kwotę 1 mln zł ujmie w ciężar kosztów w okresie, w którym pozyska dodatkowe informacje i oszacowanie rezerwy będzie bardziej dokładne.

Zadanie 29.

Zakład ubezpieczeń działu I sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego za 2025r. obrotowy ale przed dniem jego zatwierdzenia, do zakładu wpłynął wyrok sądowy w sprawie zbiorowego pozwu ubezpieczających z tytułu roszczeń zgłoszonych i odmówionych przez zakład w 2021r. Wyrok jest niekorzystny dla zakładu i dotyczy istotnej części portfela umów ubezpieczenia. Wskaż postępowanie prawidłowe:

- (A) zakład ubezpieczeń powinien rozważyć, czy wyrok sądowy, ze względu na jego istotny wpływ na sporządzone sprawozdanie finansowe, należy potraktować jako zdarzenia korygujące i odpowiednio skorygować stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31.12.2025r. oraz ujawnić informację w dodatkowych informacjach i objaśnieniach w sprawozdaniu finansowym za 2025r.,
- (B) wyrok sądu zapadł po dniu bilansowym wobec powyższego zakład powinien ująć jego wpływ w 2026r., korygując stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w księgach rachunkowych 2026r.,
- (C) zakład ubezpieczeń powinien odpowiednio skorygować stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31.12.2021r. ze względu na błąd w ich wycenie a skutki tego błędu ująć w kapitale własnym w wynikach z lat ubiegłych.

Zadanie 30.

Po dniu sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2025r. obrotowy a przed dniem jego zatwierdzenia, zakład ubezpieczeń otrzymał informacje o szkodzie majątkowej (pożar fabryki) w ubezpieczanym mieniu, która zdarzyła się pod koniec grudnia 2025r. Szkoda nie była reasekurowana. Wstępny szacunek zobowiązania z tytułu tej szkody jest kwotą istotną. Zakład ubezpieczeń:

- (A) ze względu na to, że sprawozdanie finansowe zostało już sporządzone, w dodatkowych informacjach i objaśnieniach w sprawozdaniu finansowym za 2025r. powinien jedynie ujawnić informację o istotnym zdarzeniu po dacie bilansu bez wprowadzania skutków tego zdarzenia do ksiąg rachunkowych,
- (B) powinien zaktualizować wartość rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na dzień bilansowy 31 grudnia 2025r., co wpłynie na wynik finansowy 2025r., oraz powiadomić biegłego rewidenta, który sprawozdanie finansowe za 2025r. bada lub zbadał,
- (C) powinien odpowiednio podwyższyć lub obniżyć rezerwy szkodowe na koniec okresu (miesiąca), w którym informacje te otrzymał, korygując wynik techniczny i finansowy bieżącego okresu sprawozdawczego.

Zadanie 31.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zakład:

- wypłacił 100 mln zł odszkodowań z tytułu szkód majątkowych zgłoszonych w poprzednich okresach sprawozdawczych i zarezerwowanych na łączną kwotę 80 mln zł oraz
- zarejestrował nowe szkody (powstałe w bieżącym okresie) i oszacował je na 300 mln zł.

Szkody nie podlegały reasekuracji.

Na podstawie powyższych informacji wskaż prawidłową odpowiedź określającą wpływ tych operacji na wynik techniczny bieżącego okresu sprawozdawczego:

- (A) strata w wysokości 300 mln zł,
- (B) strata w wysokości 320 mln zł,
- (C) strata w wysokości 400 mln zł.

Zadanie 32.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład zawiera ubezpieczenia komunikacyjne. Wiadomo też, że zakład wypłaca renty z tytułu ubezpieczeń z grupy 10. Przychody i koszty z działalności lokacyjnej:

- (A) co do zasady ujmowane są przez zakład w technicznym rachunku ubezpieczeń, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane,
- (B) ujmowane są w technicznym rachunku ubezpieczeń lub w kapitale z aktualizacji, w zależności od przyjętej przez zakład polityki rachunkowości,
- (C) uwzględniane w wyliczeniu rezerwy na skapitalizowaną wartość rent oraz rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych są przenoszone z ogólnego rachunku zysków i strat do technicznego rachunku ubezpieczeń i prezentowane w pozycji „przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat”.

Zadanie 33.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR) i przeprowadza wycenę dla celów wypłacalności posiadanego portfela obligacji. Wiadomo, że część z tych obligacji notowana jest na aktywnym rynku. Wobec powyższego zakład:

- (A) wszystkie obligacje powinien wycenić stosując alternatywne metody wyceny,
- (B) obligacje, dla których istnieją ceny rynkowe z aktywnego rynku powinien wycenić według cen z aktywnego rynku a nie według alternatywnych metod wyceny,
- (C) może zastosować dowolną metodę wyceny obligacji, w tym przyjąć metodę wyceny zastosowaną w bilansie dla celów rachunkowości sporządzanym zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie, o ile metodę tę stosował w poprzednim roku.

Zadanie 34.

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR) powinien analizować poziom aktywności rynku dla potrzeb wyceny aktywów do wartości godziwej. Ustalając kryteria aktywnego rynku, zakład:

- (A) stosuje ustawę o rachunkowości,
- (B) posługuje się MSSF 13 *Ustalanie wartości godziwej*,
- (C) posługuje się MSSF 17 *Umowy ubezpieczenia*.

Zadanie 35.

Zakład jest leasingobiorcą w zakresie umów najmu powierzchni biurowej oraz samochodów służbowych. Zakład dla celów rachunkowości stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W sprawozdawczości dla celów wypłacalności, zgodnie z reżimem Wypłacalność II zakład:

- (A) może kontynuować zasady ujęcia leasingu stosowane dla potrzeb sprawozdawczości finansowej,
- (B) ujmie prawo do użytkowania aktywa wraz z odnośnym zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym zgodnie z MSSF 16 w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu,
- (C) rozpozna zobowiązanie pozabilansowe z tytułu przyszłych opłat leasingowych.

Zadanie 36.

MSSF17 *Umowy ubezpieczenia* określa:

- (A) zasady wyceny umów ubezpieczenia, w tym umów reasekuracji czynnej, stosowane dla celów wypłacalności,
- (B) zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji dotyczących umów ubezpieczenia objętych tym standardem,
- (C) zasady wyceny, prezentacji i ujawniania informacji odnośnie do aktywów i zobowiązań pracodawcy w ramach programów świadczeń pracowniczych oraz zobowiązań dotyczących programów świadczeń emerytalnych.

Zadanie 37.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład ubezpieczeń na koniec okresu sprawozdawczego dokonując wyceny należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich zwiększył wartość odpisów aktualizujących wartość bilansową należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich. Wskaż **stwierdzenie fałszywe**:

- (A) zwiększeniu uległy pozostałe koszty operacyjne wykazywane w ogólnym rachunku zysków i strat zakładu ubezpieczeń,
- (B) obniżeniu uległa wartość bilansowa należności,
- (C) zwiększeniu uległy pozostałe koszty techniczne na udziale własnym wykazywane w technicznym rachunku ubezpieczeń.

Zadanie 38.

Zakład ubezpieczeń działu II w styczniu 2026r. zarejestrował roszczenie z tytułu szkody majątkowej i utworzył na nie rezerwę w wysokości 70 tys. zł. Ma koniec marca 2026r. zaktualizował wartość rezerwy do kwoty 50 tys. zł. Wiadomo, że zgodnie z umową reasekuracji proporcjonalnej kwotowej 60% pokrywa reasekurator. Wobec powyższego zakład:

- (A) w marcu 2026r. w księgach rachunkowych zaktualizuje wysokość rezerwy na szkody zgłoszone niewypłacone brutto do poziomu 50 tys. zł i jednocześnie skoryguje udział reasekuratora w rezerwach na szkody zgłoszone niewypłacone, który wykazuje się w pasywach w bilansu jako wielkość ujemną,
- (B) w marcu 2026r. w księgach rachunkowych zaktualizuje wysokość rezerwy na szkody zgłoszone niewypłacone brutto do poziomu 50 tys. zł a udział reasekuratora ujmie w aktywach w bilansie,
- (C) na dzień 31.03.2026r. zakład powinien wykazać udział reasekuratora w rezerwach na szkody zgłoszone niewypłacone w wysokości $40\% \cdot 50 \text{ tys. zł}$.

Zadanie 39.

Zakład ubezpieczeń działu I stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W roku obrotowym podwyższono kapitał zakładowy zakładu w wyniku nowej emisji akcji. Wyemitowano 10.000 (10 tysięcy) nowych akcji o wartości nominalnej 25 zł każda. Cena emisyjna jednej akcji wynosiła 30 zł. Akcjonariusze opłacili pełną wartość nominalną akcji. Wiadomo też, że na dzień bilansowy podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. W sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakład wykaże:

- (A) zwiększenie kapitału zakładowego o 300 tys. zł,
- (B) zwiększenie kapitału zakładowego o kwotę 250 tys. zł oraz zwiększenie kapitału zapasowego o 50 tys. zł,
- (C) zwiększenie kapitału zapasowego o 300 tys. zł.

Zadanie 40.

Na dzień 31 grudnia 2025r. kapitał własny wykazany w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie wyniósł 500 mln zł. Wiadomo, że w bilansie dla celów wypłacalności zakład wykazał o 100 mln zł więcej aktywów niż w sprawozdaniu finansowym oraz wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (najlepsze oszacowanie wraz z marginesem ryzyka) o 300 mln zł niż wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości; kwoty te uwzględniają wpływ z tytułu podatku odroczonego. Zakład w 2025r. wypłacił 10 mln zł dywidendy ale nie planuje wypłacać dywidendy w 2026r. Wiadomo też, że zakład nie posiada zobowiązań podporządkowanych.

Prezentując uzgodnienie między wartością kapitału własnego według sprawozdania finansowego a środkami własnymi według reżimu Wypłacalność II na dzień 31.12.2025r. zakład wskaże wartość podstawowych środków własnych na poziomie:

- (A) 900 mln,
- (B) 890 mln,
- (C) 300 mln.

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 25 maja 2026r.

Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie ubezpieczeń
Arkusz odpowiedzi^{1*}

Nr rejestracyjny:

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja ^{2♦}
1	A	
2	A	
3	A	
4	A	
5	C	
6	C	
7	B	
8	B	
9	B	
10	A	
11	C	
12	C	
13	C	
14	C	
15	C	
16	B	
17	B	
18	B	
19	B	
20	A	
21	A	
22	C	
23	C	
24	C	
25	C	
26	C	
27	A	
28	A	
29	A	
30	B	
31	B	
32	C	
33	B	
34	B	
35	B	
36	B	
37	A	
38	A	
39	B	
40	A	

1* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

2♦ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna.